

at man vil komme til at betale de paa-gældende Sløjdlærere for Sløjdundervisningen, og det vil for alle Skolernes Vedkommende andrage noget som 18—20,000 Kr. aarlig. Økonomiske Betæneligheder skulle altsaa ikke afholde os fra at gøre Faget obligatorisk.

Som jeg sagde før, vil et saadant Fag have ret stor Betydning for en alsidig Opdragelse. Det, at unge Mennesker have nogen Færdighed i at bruge deres Hænder, vil have sin Betydning, naar de af en eller anden Grund komme bort fra den Vej, de ere slaaede ind paa. De ville da ikke staa modløse og uden Tro til egne Evner lige over for den Opgave at tage fat paa noget andet. Dette er ogsaa anerkendt mange Steder. I Amerika har man f. Eks. i den Grad faaet Øje for det legemlige Arbejdes Betydning, at man i de saakaldte (highschools), som ere beregnede paa Børn fra 14 til 18 Aar, ofrer op mod en Trediedel af hele Undervisningstiden til Sløjd og andet legemligt Arbejde. Ogsaa af den Grund maa jeg tilraade at gøre Faget obligatorisk, at ikke alene mange Lærere, men ogsaa mange Elever i modsat Fald ville betragte det som et Fag af en mere underordnet Betydning. Adskillige af Eleverne ville derfor maaske ikke deltage i Undervisningen. Desuden vil det ogsaa kunne blive ret vanskeligt for mange Elever at deltage i Sløjdundervisningen, naar den ligger uden for Skoleplanen. Skoletiden er ofte lagt af Hensyn til de fjernt boende Elever saaledes, at det passer for Togenes Ankomst og Afgang, men naar dette Fag skal ligge uden for den egentlige Skoletid, er det ikke sikkert, at de paa-gældende Elever ville kunne faa Lejlighed til at deltage i det.

Adskillige af Talerne i Lørdags udtalte sig velvilligt om denne Sag, og jeg føler mig derfor ikke foranlediget til at komme yderligere ind paa den. Jeg skal slutte med indstændigt at anmode Medlemmerne om at stemme for disse Ændringsforslag, ganske særligt set fra et økonomisk Synspunkt. Anerkendelsen af, at dette Fag maa tages op i en nær Fremtid, vil utvivlsomt trænge sig stærkere og stærkere frem, og hvis Faget ikke bliver obligatorisk nu, vil det som sagt medføre betydelig større Udgifter siden. Udgiften til Anskaffelsen af Lokaler og Værktøj vil man saa faa ved hver enkelt Skole efterhaanden som Faget indføres, desuden vil det medføre en Forøgelse af Udgifterne til Lærerlønningerne.

Oscar Hansen: Der findes i Betænkningen nogle enkelte Ændringsforslag, med Hensyn til hvilke jeg ikke har den Tilfredsstillelse, at kunde være enig med den ærede Ordfører, og hvorom jeg skal til-lade mig at sige nogle Ord. De første af disse Ændringsforslag findes under Nr. 21 og 22 til § 11. Min ærede Sidemand, det ærede Medlem fra Svendborg Amt (Guldbrandsen) og jeg have ikke kunnet gaa med til dem, medens de ellers have fundet Tilslutning i Udvalget. De dreje sig om Latinundervisningen.

Man kunde med Hensyn til Latinundervisningen inden for den nysproglige Retning tænke sig forskellige Standpunkter, som vare gennemførlige eller i hvert Fald kunde finde principiel Støtte. Det første af disse Standpunkter vilde være, at i den nysproglige Retning skal Latinen fjernes baade for Mellemskolens og Ungdomsskolens Vedkommende eller med andre Ord, at vi skulle have en Almendannelse, som fører til Studentereksamen, alene hvilende paa den moderne Kultur. Jeg nærer absolut ikke Tvivl om, at en saadan Almendannelse maatte kunne skabes, og at vi i den moderne europæiske Kultur have tilstrækkelige Elementer til udelukkende med dem at uddanne vore unge Mennesker paa den bedste Maade, som Skolen i det hele taget giver Adgang til. Jeg mener altsaa, at et saadant Synspunkt principielt kunde forsvares, og jeg vilde ikke have nogen Betænelighed ved at slutte mig dertil, hvis der ikke var praktiske Vanskeligheder, for saa vidt som vor Ungdomsskole ikke blot vil give sine Elever en vis Almendannelse, men tillige skal forberede dem til at fortsætte deres Studier ved Universitetet. Ved Universitetet vilde de finde en Del Hjælpemidler, som ikke ville kunne benyttes betryggende uden et vist Kendskab til Latin. Det gælder f. Eks. alle Haandbøger, Kommentarer og eksegetiske Værker, der næsten alle ere paa tysk eller paa et andet fremmed Sprog. For at disse kunne benyttes paa tilbørlig Maade, forudsættes der et vist Kendskab til Latin. Jeg mener altsaa, at der ikke vil være nogen Vanskelighed ved at danne en Retning uden Latin i Ungdomsskolen, som fører til Studentereksamen, men at Vanskelighederne ville komme for dem, der ville fortsætte Studierne ved Universitetet, og det er af Hensyn til disse praktiske Vanskeligheder, at den før nævnte Mulighed ikke er bleven af større Betydning, end den er, og ikke har fundet vor Tilslutning.